

KOMMUNISTISCHE BOND IN VLAANDEREN, ontstaan uit de Vlaamsche Revolutionaire Socialistische Partij, opgericht in november 1918 door een groep uit de Belgische Werkliedenpartij (BWP) gestoten Antwerpse minderheidssocialisten.

Na het congres van oktober 1919 smolt de Bond samen met de Leuvense anarchisten onder de naam

Vlaamsche Federatie van de Kommunistische Bond (of "Partij", door elkaar gebruikt). De Bond had afdelingen in het Antwerpse, de Rupelstreek, het Gentse, de Denderstreek, het Brusselse en te Tongeren. Haar spreekbuis was *De Internationale*. Op het congres van januari 1920 te Gent werd **August Debrouwere** verkozen tot landelijk secretaris.

In 1919 en 1920 koppelde de Kommunistische Bond een antiparlementaire houding aan een uitgesproken Vlaams-nationalisme. Concreet wilde de Bond een federatieve radenrepubliek invoeren, waarbij Vlaanderen en Wallonië beide een autonome socialistische republiek zouden vormen.

Met de Antwerpse afdeling van de **Clarté-groep** had de Bond hechte banden. Het opgaan van hun tijdschrift, *De Nieuwe Wereldorde*, in *De Internationale* in maart 1920 betekende het einde van het onafhankelijke bestaan van deze Clarté-groep. Aangezocht door vooral de derde Internationale (Komintern) besloot de Vlaamsche Federatie in december 1920 met Waalse en Brusselse gelijkgezinden een gemeenschappelijke **communistiche partij** op te richten. Op 25 december 1925 fuseerde de Bond met de Parti communiste belge, Section de la 3ième Internationale (PCB), geleid door de Brusselse communist War van Overstraeten. Op 3 en 4 september 1921 kwam het opnieuw tot een fusie: de communistiche partij onder leiding van Joseph Jacquemotte (opgericht op 21 mei 1921) smolt samen met die van Van Overstraeten. De dominante aanwezigheid van niet-Vlaamsgezinde Brusselaars en Walen in zowel de groep Van Overstraeten als Jacquemotte liet weinig of geen ruimte voor Vlaams-nationalistische standpunten van de ondervertegenwoordigde Vlaamse communisten. Het eerste partijprogramma van de KPB stelde de klassensolidariteit tussen Vlaamse en Waalse arbeiders voorop, en deed de V.B. af als een kleinburgerlijke beweging.

NICO WOUTERS EN PETRA GUNST